

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady dňa 10. 4. 2024

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: 0069/SO/2024

Programová služba: TV MARKÍZA

Vysielateľ: MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o.

Číslo autorizácie vysielania: AT/17

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v senáte 1 zloženom z predsedníčky senátu doc. PhDr. Anikó Dušíkovej, CSc. a členov senátu Ivana Bindasa a PhDr. Marty Danielovej postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. 0069/SO/2024 smerujúci voči vysielaniu programovej služby TV MARKÍZA vysielateľa MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o. a uznala podnet na preverenie podľa ustanovenia § 150 ods. 13 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o výsledku preverenia podnetu.

T: 22. 4. 2024

Z: PgO

Odbor: ReO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 10. 4. 2024

Podnet na preverenie č. 0069/SO/2024 zaevidovaný dňa 18. 1. 2024
Podávateľ: právnická osoba
Predmet podnetu: Televízne noviny
Deň a čas vysielania: 17. 1. 2024 19:00 hod.

Programová služba: TV MARKÍZA
Vysielateľ: MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o.
Číslo autorizácie: AT/17

Dátum: 3. 4. 2024

OBSAH PODNETU:

*„V reportáži **Deti v polepšovniach** kde sa hovorilo o pochybeniach maloletých detí sa ministra školstva, ktorú odpovedal online spýtal moderátor Vincze či je podľa neho v poriadku keď v roku 2014 bol v tomto kontexte pochybení a násilia na deťoch v poriadku, že na krátky čas bol ministrom školstva Peter Pellegriny. Žiadneho iného politika Markiza ako moderátor tejto témy nomenovala iba Peter Pellegriny. Bola to politicky tendenčne orientovaná reportáž.“*

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 25 Prístup verejnosti k pluralitným, objektívnym a nestranným informáciám

Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný (...)

b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Monitoringom relácie *Televízne noviny* zo dňa 17. 1. 2024 sme zaznamenali príspevok odvysielaný pod názvom **Deti v polepšovniach**. Príspevok mapoval neutešenú situáciu v reedukačných centrách pre mladistvých, na ktorú poukázala Generálna prokuratúra, ktorá uskutočnila kontroly v niektorých zariadeniach tohto typu. V úvode príspevku redaktorka TV Markíza poukázala na prípad maloletej chovankyne Simony, ktorá sa v priestoroch centra Čerenceňany stala obeťou sexuálneho násillia, následne bola premiestnená do RC v Trstíne, kde sa situácia zopakovala. V danej súvislosti redaktor oslovil riaditeľku a vychovávateľku RC v Trstíne a spýtal sa, ako sa mohlo stať, že v reedukačnom centre malo údajne dochádzať k nedobrovoľnému sexuálnemu styku medzi maloletými zverenkyňami. Riaditeľka reagovala odpoveďou, že nemajú presné informácie o danom prípade, podobne reagovala i vychovávateľka a odkázali redaktora na ministerstvo školstva. Redaktorka sa ďalej v príspevku zmienila o tom, že prípad už vyšetruje polícia, a že zo správy prokurátorov vyplynulo, že podmienky v takzvaných izolačkách sú neprijateľné. Ďalším príkladom bola zverenkyňa Timea, ktorá v izolačke strávila viac ako 24 hodín bez svetla, s plesňou na toaletách, inde zas na izolačke nefungoval zvonček, ktorým by si deti privolali pomoc. Redaktorka skonštatovala, že z takýchto odhalení sa okamžite stala aj politická téma, že po neodkladných zmenách volajú aj opoziční poslanci, a že Štátna školská inšpekcia tvrdí, že takéto kontroly robí už dlhodobo, o týchto veciach vie a posúva ich na ministerstvo školstva. Ďalej informovala, že generálny prokurátor už dostal povolenie vystúpiť s touto témou aj v pléne parlamentu a plánuje sa stretnúť so zástupcami štyroch ministerstiev a verejnými ochrancami práv, riešiť s nimi chce celkové prenasťavenie systému reedukačných centier.

Následne na danú tému nadviazala redakcia TV Markíza oslovením ministra školstva, pod ktorého rezort reedukačné centrá spadajú. Moderátorka a moderátor sa prostredníctvom živého vstupu pýtali T. Druckera na okolnosti situácie v reedukačných centrách. Na otázku, prečo napriek tvrdeniam školskej inšpekcie, že o podmienkach v akých deti žijú za posledné roky viackrát informovala, sa situácia neriešila, T. Drucker reagoval tvrdením, že výsledky, ktoré sa dozvedel od generálnej prokuratúry a školskej inšpekcie sú naozaj desivé, ale otázka má zlého adresáta, podľa neho sa treba pýtať predchádzajúcich ministrov. Upresnil, že predovšetkým tých, ktorí sú dnes v opozícii a doplnil, že reedukačné centrá prešli pod ministerstvo školstva plnohodnotne od 1. januára 2022, čo znamená, že dva roky za ne zodpovedal aj bývalý minister vnútra Mikulec, a za posledné 2 roky viacerí ministri školstva. Dodal, že prečo sa s tým nič nerobilo je dobrá otázka, ale on nezvykne kritizovať a pozeráť do minulosti, ale vie, čo s tým idú robiť teraz. V danej súvislosti moderátor poznamenal, že na tento problém upozorňovala vtedajšia verejná ochrankyňa práv Jana Dubovcová už vo februári 2014, kedy bol pri moci Smer-SD a kedy bol veľmi krátko ministrom školstva aj súčasný stranický šéf T. Drucker, Peter Pellegrini. T. Drucker reagoval, že sa „môžeme férovo pobaviť o tom“, že sa s tými reedukačnými

centrami posledných 30 rokov pomaly nikto nezaobera, že podľa neho ide o nechcené dieťa, že daný problém sa neustále prehadzuje. Zopakoval, že sa treba pýtať tých ministrov, ktorí tu v tom čase boli, a že je pripravený diskutovať o tom, čo ide robiť on. Moderátor pripomenul, že jeho poznámka smerovala k tomu, že sa tento zanedbávaný problém netýka len minulej vlády, ale aj vlád minimálne za obdobie 10 rokov a spýtal sa na jeho reakciu na zistenia generálnej prokuratúry. T. Drucker informoval, že už pred Vianocami podávali tlačovú správu o tom, že im vyhorela izba v jednom reedukačnom zariadení, čo znamená, že si preveroval tú situáciu aj v ostatných zariadeniach, rokoval aj s komisárom pre deti pánom J. Mikloškom, že s verejným ochrancom práv je plánované stretnutie, že na generálnej prokuratúre je pracovná skupina na celé zmapovanie toho problému. Skonštatoval, že problematika sa netýka len samotných budov a ich nevyhovujúceho stavu, ale celkového stavu detí, pretože zistenia školskej inšpekcie sú vážne, a že zároveň už komunikoval s ministrom práce, sociálnych vecí a rodiny E. Tomášom, že sa chce s ním stretnúť nielen na úrovni ministrov, ale aj pracovných skupín, aby diskutovali aj o legislatívnych veciach. Zopakoval, že má pocit, že je to neuchopené, nechcené dieťa, pričom ide o vážne osudy detí. Na otázku moderátorky, či po zmapovaní aktuálnej situácie vyvodí aj zodpovednosť u ľudí, ktorí to majú na starosti T. Drucker zopakoval, že v prvom rade tú zodpovednosť by mali vyvodiť bývalí ministri, a opätovne skonštatoval, že on je človek, ktorý sa pozerá dopredu, nechce sa zaoberať politikárčením, zaujíma ho to, čo je potrebné urobiť a zmeniť, že už majú pracovnú skupinu, že prizýva do debát aj komisára pre deti, že daný problém sa musí riešiť komplexne, nakoľko ide o dlhodobé zanedbávanie. Zopakoval, že za posledné 4 roky sa toho veľa neurobilo, že potrebujeme celý proces revidovať nielen o otázku budov a personálu, ale aj toho, ako sa tam tie deti dostávajú, v akých podmienkach fungujú, akým spôsobom spolupracovať so sociálnou kuratelou detí, že predstavia akčný plán na riešenie týchto vecí, a že všetky tie havarijné veci už komunikoval aj s rozpočtom ministerstva a budú ich adekvátne riešiť, no nedokážu ani oni v priebehu jedného týždňa ani jedného mesiaca túto situáciu komplexne vyriešiť.

Na záverečnú konštatáciu moderátora „*Ale o pár mesiacov sa my spýtame určite na priebeh a výsledky.*“ T. Drucker reagoval slovami „*Som pripravený.*“

Na reportáž následne nadväzovala aj návšteva reedukačného centra v Trstíne a Zlatých Moravciach a rozhovory s ich riaditeľkami. Divák sa dozvedel, že zariadenia slúžia na prevýchovu detí, ktoré sú sociálne, mravne a emocionálne narušené, že ide prevažne o deti z detských domovov a zo zlých sociálnych pomerov, a takisto so psychiatrickými diagnózami. V trinástich centrách je spolu umiestnených asi 400 detí. V reedukačnom centre v Zlatých Moravciach sú len dievčatá. Riaditeľka RC Trstín informovala, že príčinou umiestnenia detí do RC sú najmä nefungujúce sociálne prostredia, nefungujúce rodiny, pričom absencia lásky a tepla domova má za následok, že dieťa začne unikať z domu, nechodí do školy, vyhľadáva zlé partie, následne prídu na rad drogy, prostitúcia. Na slová riaditeľky nadviazala redaktorka a informovala, že následne, ak sa deti dostanú do takýchto problémov, ich výchovu rodičia nezvládajú, začne situáciu riešiť súd a ten ich pošle do reedukačného centra. V Zlatých Moravciach sú ôsmačky a deviatačky, ktoré tu navštevujú aj základnú školu, popoludní sa o ne starajú vychovávateľky. Riaditeľka RC v Zlatých Moravciach priblížila fungovanie ich centra, ktoré začne prevýchovou s pomocou tímu špeciálnych pedagógov, vychovávateľov, psychologičiek, ktorí zabezpečujú individuálne terapie, skupinové terapie, individuálne pohovory, takže pre dieťa nachádzajúce sa v zlom psychickom stave je pripravená učiteľka, majsterka, vychovávateľka, na ktoré sa môže dieťa obrátiť a zdôveriť sa im. Divák sa následne dozvedel, že ak dievčatá nemajú po základnej škole kam ísť, pokračujú v odbornom výcviku, môžu sa v RC vyučiť v odbore textilná výroba za krajčírky, že o deti sa stará 70 zamestnancov a zariadenie je v plnej prevádzke 24 hodín denne celoročne. Riaditeľka RC v Zlatých Moravciach si za svojou akreditáciou stojí, tvrdí, že sú odborníci na úrovni, ich tím tvoria špeciálni pedagógovia, zdravotné sestry, tri psychologičky a myslí si, že naozaj pracujú na špičkovej úrovni. Na výhrady prokuratúry, ktorá v RC našla plesne, odpovedala, že je to spleť naozaj veľkých problémov, nie sú to len plesne, nenatreté steny alebo starý nábytok, ale problém je komplexnejší, sú to finančné prostriedky, majú problémy s prevádzkovými nákladmi, rozpočty sú veľmi nízke. Rada by si sadla za otvorený stôl s generálnou prokuratúrou aj s ministrom školstva, aby spolu vyriešili výchovné problémy týchto detí. Poukázala aj na ďalší problém, ktorým sú poruchy správania sa, ku ktorým sa veľakrát pridružujú aj pedopsychiatrické poruchy, čo je naozaj závažný problém, nakoľko deti s týmito poruchami už nepatria do reedukačného centra.

Vzhľadom na obsah a typ programu – hlavná spravodajská relácia a tiež vzhľadom na výhrady podávateľa podnetu sme namietaný obsah analyzovali z hľadiska **§ 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.:**

Prístup verejnosti k pluralitným, objektívnym a nestranným informáciám

Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný (...)

b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

Medzi kritériá objektivity vo všeobecnosti zahŕňame: relevanciu, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absenciu stránenia.

Táto povinnosť vysielateľa sa vzťahuje na každý jeden spravodajský program alebo program aktuálnej publicistiky osobitne, objektívnosť a nestrannosť musí byť teda zabezpečená v rámci jedného programu.

K výhrade podávateľa podnetu že reportáž bola tendenčne orientovaná a nebol v nej v negatívnom svetle okrem P. Pellegriniho prezentovaný žiaden iný politik, uvádzame nasledovné.

Na otázku moderátorky, prečo so zlou situáciou v reedukačných centrách nikto nič nerobil napriek skutočnosti, že na ne školská inšpekcia za posledné roky viackrát upozorňovala, T. Drucker reagoval o.i. tvrdením:

Tomáš Drucker, minister školstva /Hlas-SD/:

*"Treba povedať, že tie výsledky, ktoré som aj od generálnej prokuratúry mal možnosť si prečítať a oboznámiť sa s nimi aj s tými výsledkami, na ktoré sa pýtate štátnej školskej inšpekcie sú naozaj desivé a odpoveď na vašu otázku je dobrá, ale je asi nesprávny adresát. Treba sa naozaj pozrieť aj alebo **pýtať sa predchádzajúcich ministrov, predovšetkým tých, ktorí dnes sú aj v opozícii.** Ja len doplním, že reedukačné centrá prešli pod ministerstvo školstva plnohodnotne od 01. januára 2022 to znamená, že dva roky **za to zodpovedal aj bývalý pán minister vnútra Mikulec, posledné 2 roky viacerí ministri školstva.** Dobrá otázka prečo sa s tým nič nerobilo, nezvyknem takto kritizovať a pozeráť do minulosti. Viem vám povedať čo s tým ideme robiť teraz."*

T. Drucker vo svojom vyjadrení jednoznačne poukázal na pochybenia viacerých predchádzajúcich ministrov, či bývalého ministra vnútra. Na margo jeho vyjadrenia reagoval moderátor doplnujúcim tvrdením, že jedným z bývalých ministrov bol aj súčasný politický šéf T. Druckera, vtedajší zástupca strany Smer-SD P. Pellegrini.

Viktor Vincze, moderátor:

„Ja len doplním, že na tento problém, pán minister, upozorňovala vtedajšia verejná ochrankyňa práv Jana Dubovcová už vo februári 2014, vtedy bol pri moci Smer-SD, ba dokonca vtedy aj veľmi krátko bol ministrom školstva váš stranícky šéf pán Peter Pellegrini, čiže to je len pohľad do minulosti, ktorý jemne vyvracia to, čo hovoríte.“

Moderátor v intenciách tvrdenia T. Druckera, že za neutešenú situáciu zodpovedajú najmä bývalí ministri predošlých vlád, legitímne pripomenul fakt, že daný post zastával aj súčasný politický šéf T. Druckera. Súčasne tiež poznamenal, že ide o dlhodobý zanedbávaný problém.

Viktor Vincze, moderátor:

„Jasné a ja zas hovorím, že sa to netýka len tej minulej vlády, ale aj vlád predtým minimálne 10 rokov je to zanedbávaný problém, ale poďme teda naspäť k vám, keď hovoríte zistenia generálnej prokuratúry zverejnili v pondelok vy ste čo odvtedy zistili z pozície ministra?“

V ďalšej odpovedi T. Drucker pripustil, že sa nejedná len o pochybenia ministrov posledných 4 rokov, ale ide o dlhodobé zanedbanie problému.

Tomáš Drucker, minister školstva /Hlas-SD/:

*"Tak v prvom rade tú zodpovednosť by mali vyvodiť ako som povedal bývalí páni ministri, ale som človek, ktorý sa pozerá dopredu, nechce sa mi tento typ politikárčenia, nezačal som ho realizovať, zaujíma ma to, čo je potrebné urobiť a zmeniť to znamená to, čo som vám ponúkol ako odpoveď je, že máme už pracovnú skupinu, ja som aj povedal aj pánovi komisárovi pre deti, že ich prizývam do tých debát, musíme tento problém riešiť komplexne, **je to dlhodobé zanedbávanie**, naozaj súhlasím s tým, že dlhodobé, otázka je len čo sa v konkrétnych rokoch robilo, **preto som reagoval, že za posledné 4 roky sa toho veľa neurobilo a netvrdím, že to maslo je na hlave len za 4 roky** a potrebujeme samozrejme ten proces celý revidovať, nielen o otázku budov, nielen personálu, ale aj toho ako sa tam tie deti dostávajú, v akých podmienkach fungujú či máme dostatok personálu, ako to urobiť, akým spôsobom spolupracovať so sociálnou kuratelou detí to znamená, že v priebehu nasledujúcich dní máme niekoľko takýchto stretnutí a predstavíme akčný plán tak, aby sme riešili tieto veci a samozrejme všetky tie havarijné veci už som komunikoval aj u nás s rozpočtom budeme adekvátne riešiť, ale nedokážeme určite ani my v priebehu jedného týždňa ani jedného mesiaca túto situáciu komplexne vyriešiť."*

Z daného kontextu a vyjadrení tak moderátora ako aj T. Druckera vyplýva, že nešlo o ostrakizovanie osoby bývalého ministra školstva a súčasného predsedu strany Hlas-SD P. Pellegriniho. V negatívnom kontexte boli v príspevku T. Druckerom označení nielen bývalí ministri školstva, ale menovite napríklad i bývalý minister vnútra R. Mikulec. Menovanie osoby P. Pellegriniho moderátorom bolo podľa nášho názoru legitímnym pripomenutím osoby zastávajúcej post ministra školstva, ktorá je v súčasnosti straníckym šéfom súčasného ministra školstva. Nakoľko T. Drucker bol účastníkom priameho živého vstupu a za vinníkov súčasného stavu v reedukačných centrách označil práve bývalých ministrov školstva, bola položená otázka smerujúca na osobu jeho stranického šéfa legitímna.

Príspevok **Deti v polepšovniach** mapoval neutešenú situáciu v reedukačných centrách pre mladistvých, na ktorú poukázala generálna prokuratúra. Príspevok daný problém mapoval v širších súvislostiach a venoval mu pomerne veľký časový priestor. Zaujať stanovisko k tejto problematike mala možnosť široká škála kompetentných osôb. V príspevku danú problematiku priblížili a tlmočili moderátori a redaktori TV Markíza, priamo na kameru reagovali riaditeľky RC v Trstíne a Zlatých Moravciach, možnosť vyjadriť sa k tejto téme mala aj vychovávateľka RC Trstín, dvaja bližšie nešpecifikovaní respondenti (predpokladáme, že išlo o osobu Komiséra pre deti a pracovníčku Štátnej školskej inšpekcie). Účastníkom priameho živého vstupu bol aktuálny minister školstva T. Drucker. Okrem osôb priamo oslovených redakčným tímom boli k danej téme prostredníctvom moderátorov a redaktorov tlmočené aj stanoviská inštitúcií ako Generálna prokuratúra SR, Štátna školská inšpekcia, či verejných ochrancov práv. Aktuálnou témou a širokou názorovou škálou odvysielaného príspevku podľa nášho názoru vysielať zabezpečil nielen zásadu relevancie (prezentácia toho, čo si zasluhuje pozornosť zo spoločenského hľadiska), ale aj vyváženosti (rovnomé zastúpenie nielen politických alternatív vo vzťahu k rozsahu a úprave konkrétnej správy), rôznorodosti (poskytovanie čo najširšieho výberu informácií) a aktuálnosti (rýchle informovanie o relevantných udalostiach).

Podľa nášho názoru príspevok ako celok spĺňal kritériá objektivity a nestrannosti spravodajských programov.

* * *

ZÁVER:

Na základe uvedeného sa domnievame, že odvysielaním príspevku **Deti v polepšovniach** v relácii *Televízne noviny* zo dňa 17. 1. 2024 nedošlo k porušeniu **§ 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.** Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. 0069/SO/2024)

Monitorované vysielanie: Televízne noviny

Deň vysielania: 17. 1. 2024

Čas vysielania: 19:00 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady.

časový kód záznamu o cca:

19:00 hod.

Headline, Mŕtvy novorodenec, Miroslav Radačovský v pléne EP, Školy prijímú viac medikov, **Deti v polepšovniach**

19:08:31 – prepis príspevku

Viktor Vincze, moderátor:

„Sexuálne násilie či niekoľkodňové samotky. Život stoviek detí v reedukačných centrách vraj pripomína horor.“

Zuzana Čimová, moderátorka:

„Čo sa deje za zatvorenými dverami zistili prokurátori pri náhodných kontrolách. Školská inšpekcia tvrdí, že na to dlhodobo upozorňovala, no nikto to doteraz neriešil.“

Chantal Staruchová, redaktorka:

„Maloletá Simona sa priamo v priestoroch centra Čerenčany stala obeťou sexuálneho násilia. Premiestnili ju preto do Trstína, kde sa to zopakovalo.“

Roman Ruttkay, redaktor:

„Sme pred reedukačným centrom, v ktorom malo údajne dochádzať k nedobrovoľnému sexuálnemu styku medzi maloletými zverenkyňami. Ako sa to mohlo stať, kde boli v tom čase vychovávatelia, dozor? Ideme sa pýtať.“

riaditeľka, RC Trstín:

„A odkiaľ máte tieto informácie?“

Roman Ruttkay, redaktor:

„A vy ich nemáte?“

riaditeľka, RC Trstín:

„Nie nemáme, neposkytujeme.“

Roman Ruttkay, redaktor:

„To znamená, že nič takéto sa nič sa nestalo?“

riaditeľka, RC Trstín:

„Obráťte sa na ministerstvo školstva.“

Roman Ruttkay, redaktor:

„Kde boli v tom čase vychovávatelia, kde boli dozorcovia?“

riaditeľka, RC Trstín:

„Nedávajte mi otázky.“

Roman Ruttkay, redaktor:

„A vy ste mali vedomosť o tom, že sa niečo takéto stalo?“

vychovávateľka, RC Trstín:

„Ja také isté vedomie mám ako pani riaditeľka.“

Roman Ruttkay, redaktor:

„Ako sa to mohlo stať, kde boli v tom čase vychovávatelia, kde bol dozor? Zlyhali pracovníci podľa vás?“

Chantal Staruchová, redaktorka:

„Prípado už vyšetruje polícia.“

Respondent (predpokladáme, že ide o osobu J. Mikloška, Komiséra pre deti):

„To sú veci, ktoré sa nemajú stať, ale bohužiaľ sa niekedy stanú, hej? Čo to znamená? Samozrejme, treba zvýšiť počet personálu, ktorý sa, napríklad na nočných. Lebo nemôže sa stať, že jeden nočný na čo ja viem 30, 40 detí.“

Chantal Staruchová, redaktorka:

„Zo správy prokurátorov vyplynulo, že podmienky v takzvaných izolačkách sú neprijateľné. Timea v takej strávila viac ako 24 hodín bez svetla s plesňou na toaletách. Pomohla jej až prokurátorka, inde zas na izolačke nefungoval zvonček, ktorým by si deti privolali pomoc.“

Respondent (predpokladáme, že ide o osobu J. Mikloška, Komiséra pre deti):

„Ide o to, že sa nemôže dovoliť pomoci, alebo že tam musí byť potme to dieťa. Nemá tam nejaké základné vybavenie, prívod čistého vzduchu, a tak ďalej, a tak ďalej, to sú veci, ktoré sa nemôžu stať.“

Chantal Staruchová, redaktorka:

„Z takýchto odhalení sa okamžite stala aj politická téma. Po neodkladných zmenách volajú aj opoziční poslanci. Štátna školská inšpekcia ale tvrdí, že takéto kontroly robí už dlhodobo a o týchto veciach vie a posúva to aj ministerstvu školstva.“

Respondentka (predpokladáme, že ide o pracovníčku Štátnej školskej inšpekcie):

„Ja neviem, čo sa deje v budove ministerstva školstva, nakoľko tam sa pracuje na mnohých na viacerých témach, predpokladám, že niekto sa s tými našimi správami určite zaoberá a možno už teraz v tomto čase pripravuje nejakú legislatívu.“

Chantal Staruchová, redaktorka:

„Generálny prokurátor už dostal povolenie vystúpiť s touto témou aj v pléne parlamentu. Maroš Žilinka sa plánuje už zajtra tu na generálnej prokuratúre stretnúť so zástupcami štyroch ministerstiev a verejnými ochrancami práv. Riešiť s nimi chce celkové prenasťavenie systému reedukačných centier.“

Roman Ruttkay a Chantal Staruchová, Televízia Markíza

Zuzana Čimová, moderátorka:

„No a reedukačné centrá patria pod rezort školstva, spájame sa preto teraz naživo s ministrom Tomášom Druckerom. Pán minister. Dobrý večer, tak školská inšpekcia tvrdí, že o podmienkach, v akých deti žijú za posledné roky viackrát informovala, prečo s tým teda nikto nič nerobil?“

Tomáš Drucker, minister školstva /Hlas-SD/:

"Treba povedať, že tie výsledky, ktoré som aj od generálnej prokuratúry mal možnosť si prečítať a oboznámiť sa s nimi aj s tými výsledkami, na ktoré sa pýtate Štátnej školskej inšpekcie sú naozaj desivé a odpoveď na vašu otázku je dobrá, ale je asi nesprávny adresát. Treba sa naozaj pozrieť aj alebo pýtať sa predchádzajúcich ministrov, predovšetkým tých, ktorí dnes sú aj v opozícii. Ja len doplním, že reedukačné centrá prešli pod ministerstvo školstva plnohodnotne od 01. januára 2022, to znamená, že dva roky za to zodpovedal aj bývalý pán minister vnútra Mikulec, posledné 2 roky viacerí ministri školstva. Dobrá otázka, prečo sa s tým nič nerobilo? Nezvyknem takto kritizovať a pozeráť do minulosti. Viem vám povedať čo s tým ideme robiť teraz."

Viktor Vincze, moderátor:

„Ja len doplním, že na tento problém pán minister upozorňovala vtedajšia verejná ochrankyňa práv Jana Dubovcová už vo februári 2014, vtedy bol pri moci Smer-SD, ba dokonca vtedy aj veľmi krátko bol ministrom školstva váš stranický šéf pán Peter Pellegrini, čiže to je len pohľad do minulosti, ktorý jemne vyvracia to čo hovoríte.“

Tomáš Drucker, minister školstva /Hlas-SD/:

"Ale veď môžeme sa férovo pobaviť, že sa s tými reedukačným centrámi posledných 30 rokov pomaly nikto nezaobrá, pretože to je také pomaly mám pocit až nechcené dieťa, prehadzuje sa to. Vy ste sa ma opýtali na konkrétnu informáciu, že Štátna školská inšpekcia dávala správy aj v roku 2021 aj 22. Pýtali ste sa ma prečo sa s tým nerobilo nič, tak ja vám len hovorím, že musíte sa pýtať tých ministrov, ktorí tu v tom čase boli, to sú tí dneska, ktorí idú robiť alebo ohlasujú kontroly parlamentným výborom a ponúkol som vám, že som pripravený s Vami diskutovať o tom, čo idem robiť ja."

Viktor Vincze, moderátor:

„Jasné a ja zas hovorím, že sa to netýka len tej minulej vlády, ale aj vlád predtým minimálne 10 rokov je to zanedbávaný problém, ale poďme teda naspäť k vám, keď hovoríte zistenia generálnej prokuratúry zverejnili v pondelok vy ste čo odvtedy zistili z pozície ministra?“

Tomáš Drucker, minister školstva /Hlas-SD/:

"Nielen odvtedy, ale už aj predtým, pretože možno ste zachytili aj sme o tom podávali tlačovú správu pred Vianocami nám vyhorela jedna izba v jednom reedukačnom zariadení, to znamená, že som si preveroval tú situáciu aj v ostatných zariadeniach, rokoval som aj s komisárom pre deti pánom Mikloškom aj s verejným ochrancom práv, je plánované zajtra stretnutie aj na generálnej prokuratúre, máme pracovnú komisiu alebo pracovnú skupinu na celé zmapovanie toho problému, lebo to sa netýka len samotných budov v tom, v akom stave sa tie budovy nachádzajú, ale celého stavu tých detí, pretože ide naozaj o ľudské osudy tých detí, sú to rôzne prípady. Tie zistenia sú vážne aj tej školskej inšpekcie, o ktorých hovoríme z roku 2021, 22 a zároveň som už komunikoval s pánom ministrom práce, sociálnych vecí a rodiny Erikom Tomášom, že sa chcem stretnúť s ním aj na úrovni nielen nás dvoch ministrov, ale pracovných skupín, aby sme diskutovali aj o tých legislatívnych veciach. Ako som povedal, mám pocit trochu, že je to také neuchopené a nechcené dieťa, pritom ide o vážne osudy detí ako sa samozrejme zabezpečuje ich nejaká reedukácia, ochrana spoločnosti, ale na konci dňa aj pre mnohých návrat do štandardného života."

Zuzana Čimová, moderátorka:

„Pán minister na záver teda otázka po zmapovaní aktuálnej situácie čo sa bude diať teraz, vyvodíte aj nejakú zodpovednosť u ľudí, ktorí to majú na starosti?“

Tomáš Drucker, minister školstva /Hlas-SD/:

"Tak v prvom rade tú zodpovednosť by mali vyvodit' ako som povedal bývalí páni ministri, ale som človek, ktorý sa pozerá dopredu, nechce sa mi tento typ politikárčenia, nezačal som ho realizovať, zaujíma ma to, čo je potrebné urobiť a zmeniť. To znamená to, čo som vám ponúkol ako odpoveď je, že máme už pracovnú skupinu, ja som aj povedal aj pánovi komisárovi pre deti, že ich prizývam do tých debát, musíme tento problém riešiť komplexne, je to dlhodobé zanedbávanie, naozaj súhlasím s tým, že dlhodobé, otázka je len čo sa v konkrétnych rokoch robilo, preto som reagoval, že za posledné 4 roky sa toho veľa neurobilo a netvrdím, že to maslo je na hlave len za 4 roky a potrebujeme samozrejme ten proces celý revidovať, nielen o otázku budov, nielen personálu, ale aj toho, ako sa tam tie deti dostávajú, v akých podmienkach fungujú, či máme dostatok personálu, ako to urobiť, akým spôsobom spolupracovať so sociálnou kuratelou detí. To znamená, že v priebehu nasledujúcich dní máme niekoľko takýchto stretnutí a predstavíme akčný plán tak, aby sme riešili tieto veci a samozrejme všetky tie havarijné veci už som komunikoval aj u nás s rozpočtom budeme adekvátne riešiť, ale nedokážeme určite ani my v priebehu jedného týždňa ani jedného mesiaca túto situáciu komplexne vyriešiť."

Viktor Vincze, moderátor:

„Ale o pár mesiacov sa my spýtame určite na priebeh a výsledky. To bol minister školstva Tomáš Drucker. Vďaka, že ste boli s nami.“

Tomáš Drucker, minister školstva /Hlas-SD/:

"Som pripravený."

Viktor Vincze, moderátor:

„Až plesne a ploštice vzbudili záujem spoločnosti o reedukačné centrá, malá skupina detí s poruchami správania bola doteraz zabudnutá v čase aj priestore.“

Zuzana Čimová, moderátorka:

„Kto sú deti v týchto zariadeniach a prečo tam patria? Boli sme sa v jednom reedukačnom centre pozrieť.“

Monika Grznárová, redaktorka:

„Slúžia na prevýchovu detí, ktoré sú sociálne, mravne a emocionálne narušené. Sú to prevažne deti z detských domovov a zo zlých sociálnych podmienok a takisto so psychiatrickými diagnózami. V trinástich centrách je spolu umiestnených asi 400 detí. V reedukačnom centre v Zlatých Moravciach sú len dievčatá.“

riaditeľka, RC Trstín:

„To nefungujúce sociálne prostredie, nefungujúce rodiny áno, toto zlyhanie bohužiaľ, to dieťa vám potom začne unikať a viete, keď ono nemá pohladenie, nemá lásku, nemá to teplo domova, tak jasné, že to dieťa začne unikať z toho domu. Tie úteky sú tam, potom nejde do školy, jednoducho vyhľadáva partie, prídu na rad drogy, prostitúcia.“

Monika Grznárová, redaktorka:

„Keď sa tieto deti dostanú do takýchto problémov, ich výchovu rodičia nevládajú a začne to riešiť súd. Ten ich pošle do reedukačného centra. V Zlatých Moravciach sú ôsmačky a deviatačky, ktoré tu navštevujú aj základnú školu, popoludní sa o ne starajú vychovávateľky.“

Dagmar Hejtmánková, riaditeľka RC v Zlatých Moravciach:

„Začneme tou prevýchovou, tak v rámci internátu tam je tím špeciálnych pedagógov vychovávateľov, to je tá poobedná činnosť plus pani psychologičky, ktoré zabezpečujú individuálne terapie, skupinové terapie, individuálne pohovory, takže dieťa keď sa nachádza napríklad v takom zlom psychickom stave, je to na tom dieťati, koho si nájd, e či je to pani učiteľka, pani majsterka, pani vychovávateľka, komu sa zdôverí s tými problémami.“

Monika Grznárová, redaktorka:

„Ak dievčatá nemajú po základnej škole kam ísť, pokračujú v odbornom výcviku. Môžu sa tu vyučiť v odbore textilná výroba a za krajčírky. O deti sa stará 70 zamestnancov. Zariadenie je v plnej prevádzke 24 hodín denne celoročne.“

Dagmar Hejtmánková, riaditeľka RC v Zlatých Moravciach:

„Ja si za svojou akreditáciou jednoducho stojím. My sme naozaj odborníci na úrovni. Tu sú špeciálni pedagógovia opakujem zdravotné sestry, tri psychologičky, takže ja si myslím, že my naozaj robíme pre výchovu naozaj na špičkovej úrovni.“

Monika Grznárová, redaktorka:

„Aj v tomto centre bola generálna prokuratúra na kontrole. Našla tú plesne na stenách, ktoré odstránili.“

Dagmar Hejtmánková, riaditeľka RC v Zlatých Moravciach:

„Je to spleť naozaj veľkých problémov, veľkých veľkých problémov, to nie sú len plesne, to nie sú len ja neviem nenatreté steny alebo starý nábytok. Áno, to sú tie finančné prostriedky, keď nie sú, tak sa to ťažko robí, my máme problémy s prevádzkovými nákladmi, zaplatiť plyn, elektrinu, vodu to znamená, že tie rozpočty sú veľmi nízke.“

Monika Grznárová, redaktorka:

„Riaditeľka hovorí, že by si rada sadla za otvorený stôl s generálnou prokuratúrou aj s ministrom školstva, aby spolu vyriešili výchovné problémy týchto detí.“

Dagmar Hejtmánková, riaditeľka RC v Zlatých Moravciach:

„Tie poruchy správania sú stále závažnejšie a tie poruchy správania idú spoločnosťou tou demokraciou, to, čo nám prináša. Tomu sa neubránime a plus k poruchám správania sa veľakrát pridružujú aj pedopsychiatrické poruchy, takže je to naozaj veľký závažný problém, že okrem porúch správania tu máme deti aj ktoré majú naozaj tie rôzne psychické poruchy a to sú už naozaj deti, ktoré napríklad nepatria do reedukačného centra.“

Monika Grznárová, redaktorka:

„Jakub Takáč a Monika Grznárová, Televízia Markíza“

Ďalšie príspevky: Justičné zmeny pod paľbou, Koalícia pripúšťa zmeny, Voľby postráži dekan, Kontroverzná ministerská anketa, vojna na Ukrajine, Správy zo zahraničia, Pilot s odvolaním neuspel, Krach strojárskoho podniku, Pomôžu ochranné siete, Pri požiari zomreli dvaja ľudia, M. Gombitová pobláznila Prahu, Špajza na pavúky, Pofidérny rekord, Stredoškólakom odpísal kráľ, Reklama, Počasie;